Diputació Barcelona

Àrea de Territori i Sostenibilitat

Gerència de Serveis d'Espais Naturals

Comte d'Urgell, 187 · 08036 Barcelona
Tel. 934 022 484 · Fax 934 022 429
ot.parcsn@diba.cat · www.diba.cat

ACTA

Reunió del Consell Coordinador del Parc del Montnegre i el Corredor

Data: **Dimarts, 30 d'abril de 2019**
Hora: **17:00**
Lloc: **Sala de la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Pineda de Mar**

President: **Sr. Jesús Calderer Palau**
Diputat adjunt d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona

Secretari: **Sra. Juana Barber Rosado**
Cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona

Assistents : *vegi's annex*

Ordre del dia

1. Aprovació de l'acta de la reunió anterior.
2. Donar compte dels principals temes tractats a la darrera reunió de la Comissió Consultiva.
3. Informar del procés de modificació de l'àmbit de l'Espai d'Interès Natural del Parc del Montnegre i el Corredor.
4. Informe de gestió. Principals activitats realitzades.
5. Les subvencions a particulars i empreses: una estratègia de foment del desenvolupament econòmic.
6. Torn de Paraules.

Desenvolupament de la sessió

Dona la benvinguda als assistents el Sr. Antoni Abad, regidor de l'Ajuntament de Pineda de Mar. Manifesta que el paper de administracions públiques és essencial per a la resolució dels problemes ambientals i per avançar cap a la sostenibilitat. Considera que des dels ajuntaments, en col·laboració amb les administracions supramunicipals, es pot contribuir en molts sentits al desenvolupament i progrés de les polítiques territorials que tenen com a objectiu gestionar adequadament l'equilibri entre ús i conservació.

El Sr. Abad, que ha estat l'interlocutor habitual amb el parc durant molts anys, explica que deixa la política i que, per acomiadar-se, va proposar d'acollir aquesta darrera reunió del mandat del Consell Coordinador del Parc del Montnegre i el Corredor. Desitja molts encerts als que, des dels seus diferents càrrecs, han de seguir vetllant per la protecció del territori.

Dit això, el Sr. Calderer agraeix l'acollida al regidor i a l'Ajuntament de Pineda de Mar i dona pas al primer punt de l'ordre del dia en el qual s'acorda donar conformitat a l'acta de la reunió anterior, celebrada a Sant Pol de Mar el 27 de novembre de 2018.

Pren la paraula la Sra. Barber qui, com a segon punt de l'ordre del dia, fa un breu resum de la darrera sessió de la Comissió Consultiva, que va tenir lloc el passat 11 d'abril a Pineda de Mar. Explica que hi van assistir 25 persones i va comptar amb representants de 12 entitats. Els principals temes tractats van ser els següents:

- Es va parlar de la poca implicació dels joves en les temàtiques ambientals.
- Es va donar compte del desenvolupament de les reunions informatives sobre el procés de modificació dels límits de l'EIN (Espai d'Interès Natural) i de com es preveu la tramitació de l'ampliació.
- Va generar debat la proposta de creació d'un grup de treball amb la participació de les entitats per cercar estratègies de comunicació/sensibilització dirigides a ciclistes i motoristes amb l'objectiu d'evitar que la seva activitat provoqui impactes o conflictes.
- Es va exposar la política de subvencions a particulars i entitats que es duu a terme, des de fa molts anys, a la Xarxa de Parcs Naturals.
- El representant de la Serra de l'Esquirol va explicar que, en no haver-se rebut cap resposta satisfactòria per part de la diputació, havien pres l'opció d'emprendre la via judicial per intentar revocar els drets de superfície signats.

A continuació, s'inicia el tercer punt de l'ordre del dia per informar sobre el procés de modificació dels límits de l'EIN (Espai d'Interès Natural) del Parc del Montnegre i el Corredor. Intervé el Sr. Calderer qui fa saber que, amb data d'avui, s'ha fet la tramesa electrònica de l'expedient d'ampliació de l'EIN a la Generalitat de Catalunya. Passa la paraula a la Sra. Espejo, qui explica els passos que haurà de seguir el procés de tramitació:

- Lliurada la documentació tècnica a la Generalitat de Catalunya, aquesta iniciarà els tràmits. El primer pas serà l'avaluació ambiental del Document ambiental estratègic en la qual es fan les consultes a les parts interessades (període d'audiència), entre elles els ajuntaments i altres entitats, perquè donin la seva opinió sobre l'ampliació des del punt de vista ambiental. Fetes les consultes, és recullen les qüestions que s'hauran de tenir en compte i finalitza aquest primer tràmit amb la resolució del Director General de Polítiques Ambientals i Medi Ambient i el trasllat a l'equip tècnic de les esmenes a fer.

- Aleshores, l'equip tècnic haurà de completar i/o modificar la documentació de base del projecte inicial per donar resposta o encaix a les aportacions efectuades.
- Amb el vistiplau del consell tècnic de la Generalitat de Catalunya, es procedirà a iniciar el període d'informació pública i d'audiència als ens locals i de sol·licitud d'informe a diverses administracions, en la qual els documents es posaran a disposició de la ciutadania i tothom podrà opinar o presentar al·legacions.
- S'estudiaran les al·legacions i informes rebuts. Es resoldran les al·legacions i s'incorporaran les modificacions derivades dels informes preceptius i es prepararà la documentació final.
- Es traslladarà altre cop al consell tècnic de la Generalitat i, si s'escau, s'aprovarà el document final per Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa als terminis, considera que el més probable és que l'aprovació definitiva es produeixi l'any 2020. Aprofita per agrair la participació dels ajuntaments i adverteix que, més endavant, caldrà impulsar l'actualització i redefinició de la normativa.

El Sr. Calderer diu que caldrà fer seguiment del procés de tramitació i vetllar per aquest no s'alenteixi per tal que la modificació de l'àmbit de l'EIN s'aconsegueixi al més aviat possible.

A continuació, pren la paraula el Sr. Bombí que, donant inici al quart punt de l'ordre del dia, presentarà l'informe de gestió per donar compte de les principals activitats realitzades durant els darrers mesos.

Iniciant la seva presentació pel ***programa de conservació***, exposa els objectius i les característiques del programa Seguiment Estandarditzat de la Flora Amenaçada (SEFA). Explica que ja està implantat als espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals i que, basant-se en la realització sistemàtica de censos de les diferents espècies, aporta dades per a l'estimació de tendències poblacionals, permet detectar impactes o amenaces i serveix per elaborar propostes de gestió per garantir-ne la conservació. Es duu a terme amb la participació del personal dels parcs (bàsicament guardes i biòlegs) i de consultors especialistes externs.

En el Parc del Montnegre i el Corredor es fa seguiment de tretze espècies amenaçades. Entre elles, exposa el cas de l'estepa d'arenal (*Halimium halimifolium*), planta de sòls sorrencs que havia estat comú als sorrals i dunes de la desembocadura de la Tordera, d'on ha desaparegut. Actualment només es conserva una petita població aïllada i molt vulnerable en el terme municipal de Palafolls. És la localitat més septentrional de la península ibèrica i la població catalana amb més risc d'extinció.

L'any 2010 es va fer una intervenció per protegir els peus situats a les vores del camí i per afavorir l'entrada de llum en el seu hàbitat (poda i desbrossada). Aquesta primera actuació va tenir un efecte positiu i es va observar un increment notable del nombre de peus d'estepa d'arenal. En anys posteriors, la població s'ha anat reduint progressivament, sobre tot per la competència per la llum amb altres vegetals. Per aquest motiu, es va considerar necessari fer una segona intervenció, més completa, amb instal·lació de pilones de fusta fixes i treballs d'aclarida per reduir l'ombra. L'actuació s'ha fet en el marc del conveni amb l'Obra Social de «la Caixa».

Tot seguit, dona compte de l'elaboració del Catàleg de vertebrats del Parc del Montnegre i el Corredor. Aquest recopilatori, que es pot trobar a la web de Conservació de la Biodiversitat de la Xarxa de Parcs Naturals, l'ha fet el biòleg Pere Alzina. El treball ha servit per endreçar i validar dades i cites recollides al llarg de molts anys. Inclou 175 espècies, de les quals gairebé un 10% són exòtiques nouvingudes. El grup més nombrós correspon als ocells, amb 88 espècies, tot i que només s'han comptabilitzat els nidificants.

En relació a la prevenció d'incendis forestals, el Sr. Bombí, explica que les condicions meteorològiques de l'any 2018 van ser molt favorables per l'abundant precipitació recollida (gairebé 1.000 l/m^2 a l'estació automàtica de Can Bosc). Enguany, les perspectives no són tan bones: el primer trimestre del 2019 ha estat el més sec registrat mai fins ara. Solament 25 l/m^2 de gener a març, precipitació que equival solament a un 14% del valor mitjà de la sèrie de 23 anys.

Quant a infraestructures de prevenció, informa dels treballs de manteniment realitzats a la franja de protecció carenera. En el sector Collsacreu-oest s'ha executat l'actuació mitjançant estassada manual i poda. En canvi, al tram que comprèn les finques publiques del Montnegre el manteniment s'ha fet combinant la pastura (ramat de cabres) amb l'estassada manual.

Passant a donar compte de les principals activitats dutes a terme en el marc del ***programa de foment del desenvolupament sostenible***, el Sr. Bombí informa de la celebració durant la segona quinzena de març a Hortsavinyà de les activitats corresponents al programa escolar de Viu el parc. Enguany s'ha fet en vuit jornades i s'ha comptat amb la implicació de persones vinculades al territori en la conducció de les activitats amb variades temàtiques (recorregut a la taula de les Bruixes, el ramat, oficis antics, joc de rol sobre qüestions ambientals,...). Han participat 62 aules de 36 escoles i 1.472 alumnes de cinquè de primària dels municipis del parc.

Explica que, com a conseqüència dels aiguats de la tardor de 2018, la xarxa viària del parc ha quedat significativament deteriorada. Informa que aquest any es disposarà, a més del pressupost ordinari, d'una aportació extraordinària d'uns 74.000 € per a l'arranjament dels camins malmesos.

Dona a conèixer una iniciativa (projecte «Noves economies del Bosc»), en la qual participa l'Associació de Propietaris del Montnegre i el Corredor, i que té com a objectiu el foment de l'ocupació i la lluita contra el furtivisme. Es vol estudiar la viabilitat de l'aprofitament de productes no fustaners del bosc, com ara el bruc o l'arboç. Es farà una prova pilot de recollida de bruc a la franja de protecció de la Serra de l'Esquirol que, tanmateix, pot contribuir a fer-ne el manteniment. El parc hi col·labora amb la instal·lació de rètols per evitar la recol·lecció del bruc sense permís.

Dins al ***programa d'ús públic i educació ambiental***, el Sr. Bombí fa saber de la creació de tres nous itineraris senyalitzats:

- El sender local SL-C 106 *Sant Corneli* a Fogars de la Selva.
- El sender local SL-C 70 *De la Batllòria a la serra de can Puig* a Sant Celoni.
- El sender de petit recorregut PR-C 216 *De Canyamars al santuari del Corredor* a Dosrius.

Tots ells han estat homologats per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC). Comenta que els senders locals no poden superar els 10 km de recorregut i que, per aquest motiu, l'itinerari de Canyamars al Corredor, que en fa més de 15, ha estat qualificat com a sender de petit recorregut.

Tot seguit es reprodueix un vídeo de curta durada de promoció del parc. Està disponible a YouTube i ha estat elaborat pel Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona. Es veuen paisatges del parc i usuaris fent activitats diverses (esportives, culturals o de lleure) totes elles adequades i respectuoses amb el medi natural.

La visió d'aquestes imatges dona peu a comentar el debat que es va produir a la darrera reunió de la Comissió Consultiva, i que va concloure amb la proposta de crear un grup de treball d'entitats per promoure una estratègia orientada a combatre les conductes inapropiades que es detecten en alguns col·lectius (especialment pel que fa a les BTT, motos o quads). Aquests vehicles, quan circulen a velocitats excessives o per llocs inadequats, generen problemes de seguretat i, també, impactes negatius (com l'erosió del sòl) sobre els sistemes naturals, que es podrien reduir mitjançant accions d'informació i/o sensibilització adreçades als col·lectius implicats.

Finalment, el Sr. Bombí informa de la celebració aquesta propera tardor de la IV Trobada d'Estudiosos dels parcs de la Serralada Litoral Central, que serà la VIII del Montnegre i el Corredor. Es farà a Vallgorguina, els dies 20 i 21 de novembre.

Arribats a aquest punt s'obre una ronda d'intervencions sobre el programa de gestió.

La Sra. Busqué explica una iniciativa que s'està desenvolupant a Mataró per implantar, en col·laboració amb les entitats excursionistes, una xarxa de senders per donar a conèixer elements d'interès del territori. Es disposarà d'una aplicació mòbil i s'establiran convenis amb els propietaris per resoldre els conflictes de dret de pas. El Sr. Mora diu que a Vallgorguina alguns propietaris arrenquen fites dels itineraris i que li sembla interessant l'establiment de pactes amb la propietat.

El Sr. Abad, en relació al catàleg de vertebrats i la recollida d'observacions naturalístiques, comenta que existeix una aplicació anomenada *NaturaList* que permet recopilar dades sobre avistaments d'espècies que es sincronitza amb els registre d'altres plataformes, com *l'Ornitho.cat*. També recomana una altra *app* (*Inaturalist*) que permet identificar plantes i animals. En compartir-se les observacions (fotografies) amb especialistes, aquests poden ajudar a la classificació de les espècies poc comuns.

El Sr. Dalmases explica que, a la Xarxa de Parcs, els guardes utilitzen *l'Ornitho.cat* per enregistrar les seves observacions. Així mateix, s'està promocionat *Natusfera*, que aporta les seves dades a l'Organització Mundial de Gestió de Dades de Biodiversitat (GBIF). En aquesta plataforma, cada parc de la xarxa té el seu propi projecte.

El Sr. Rasche informa que, en el marc del tercer cicle d'Òpera als parcs, es celebrarà un concert el proper 2 de juny a Teatre Auditori de Llinars del Vallès.

Tot seguit es dona pas al <u>cinquè punt de l'ordre del dia</u> en el qual es tractarà de les subvencions a particulars i empreses com a estratègia de foment del desenvolupament econòmic en els espais naturals protegits. El Sr. Bombí descriu les línies d'ajut actuals per a particulars i empreses:

Subvencions a explotacions agrícoles i ramaderes
Subvencions a explotacions forestals
Subvencions a empreses de serveis
Subvencions per a millora dels habitatges i el patrimoni arquitectònic
Subvencions per a instal·lacions tèrmiques de biomassa i estalvi energètic

Des de l'any 1991, al Parc del Montnegre i el Corredor s'han atorgat 896 subvencions per un import total de 2.765.907 € amb un impacte econòmic, entès com a inversió sobre el territori, que s'estima en uns 10 milions d'euros fins a l'any 2018. Una característica que ha donat molta potència a aquesta eina de foment ha estat la seva continuïtat. Tot i aquesta constància i permanència al llarg del temps, les bases es revisen cada any. A cada convocatòria s'incorporen canvis i es readapten a les noves necessitats, als objectius dels parcs i, lògicament, a les disponibilitats econòmiques. Al llarg dels anys, s'han anat creant noves línies: la darrera va ser la destinada a calderes de biomassa i estalvi energètic.

Es mostra un gràfic amb l'evolució dels imports anuals atorgats on es distingeix amb la claredat el punt d'inflexió a la baixa provocat per la crisi econòmica del 2007-2008. També s'il·lustra la distribució per línies dels imports atorgats al Montnegre i el Corredor, fent-se palès el caràcter forestal de l'espai pel predomini dels ajuts a explotacions forestals (el 44% de la suma total). Així mateix, han tingut força impacte les subvencions destinades a millora de l'habitatge, que han suposat el 28% dels ajuts.

A continuació, el Sr. Bombí explica amb més detall els dos tipus de subvencions més sol·licitades (explotacions forestals i millora dels habitatges/patrimoni arquitectònic). Dona a conèixer els imports màxims atorgables (3.000 € i 4.500 € respectivament), que mai poden excedir el 50% del cost dels treballs subvencionats. També exposa quins són els requisits per a poder-les demanar i adverteix que (des de la crisi) no es poden demanar cada any, com sí que succeïa abans. Solament aquells que no hagin rebut subvenció en la darrera convocatòria poden sol·licitar ajut de nou.

També, per a cada línia, explicita quins treballs poden ser objecte subvenció i quins són els criteris de ponderació utilitzats i els descomptes aplicats. Aquests mecanismes permeten prioritzar els ajuts afavorint actuacions orientades a la millora dels sistemes naturals o a la gestió eficient dels recursos. També tenen màxima prioritat, en el cas de les forestals, la no realització o limitacions de treballs per normativa o prioritats de conservació.

Per acabar, fa un resum del que han suposat les subvencions destinades a entitats culturals. Des de l'any 1996, quan es va encetar aquesta línia, s'han atorgat 181 subvencions per un valor de 85.203 €. Actualment l'import màxim atorgable és de 800 €, quantitat que no pot superar el 50% de la despesa efectuada. Les poden demanar les entitats legalment constituïdes sense ànim de lucre que proposin activitats territorialment o temàticament vinculades amb els parcs i estiguin adreçades al públic en general. A diferència de les subvencions a particulars, aquests ajuts es poden sol·licitar cada any.

Completada l'exposició s'arriba al torn de paraules, sisè i darrer punt de l'ordre del dia.

Es plantegen i aclareixen diversos dubtes en relació a les subvencions. El Sr. Pena pregunta si hi ha ajuts a agricultors i ramaders pels danys causats per la fauna salvatge. El Sr. Bombí explica que la instal·lació de tancaments és una actuació prioritzada.

La Sra. Busqué considera que el Servei Comunitari que s'estan implantant a l'ESO pot ser una bona oportunitat pera conscienciar als joves. La Sra. Barber diu que és un tema que s'està treballant a la Xarxa de Parcs Naturals i que es tractarà en una propera trobada d'educadors. Creu que és interessant la participació dels parcs com a *partenaires* dels convenis que s'hauran d'establir amb els centres educatius.

El Sr. Abad diu que, amb l'ampliació de l'EIN a Pineda de Mar, s'incorporarà a l'espai protegit una finca pública municipal, on espera que es puguin desenvolupar projectes d'interès comú amb el parc.

I essent les 18:45 hores i sense haver-hi més temes que tractar, es dona per finalitzada la reunió del Consell Coordinador del Parc del Montnegre i el Corredor.

CPISR-1 C Juana Rosalia Barber Rosado

Firmado digitalmente por CPISR-1 C Juana Rosalia Barber Rosado
Fecha: 2019.12.20 12:56:24 +01'00'

Diputació Barcelona

ANNEX: Relació d'assistents a la reunió

Membres del Consell Coordinador

Diputació de Barcelona	**Sr. Jesús Calderer Palau**	Diputat adjunt d'Espais Naturals
	Sra. Juana Barber Rosado	Cap de l'OT de Parcs Naturals
Generalitat de Catalunya	**Sr. Josep Pena Sant**	Director Serveis Territorials DARP
	Sra. Mª Mercè Santmartí Miró	Directora Serveis Territorials TS
Ajuntament d'Arenys de Munt	-	
Ajuntament d'Argentona	-	
Ajuntament de Calella	-	
Ajuntament de Dosrius	excusat	
Ajuntament de Fogars de la Selva	**Sr. Josep Vilà Camps**	Alcalde - President
Ajuntament de Llinars del Vallès	-	
Ajuntament de Mataró	**Sra. Rosa Busqué Bonamusa**	Tècnica
Ajuntament de Palafolls	-	
Ajuntament de Pineda de Mar	**Sr. Antoni Abad Guillén**	Regidor
Ajuntament de St. Andreu de Llavaneres	-	
Ajuntament de Sant Cebrià de Vallalta	-	
Ajuntament de Sant Celoni	**Sra. M. Helena Lagarda Planas**	Regidora
Ajuntament de Sant Iscle de Vallalta	-	
Ajuntament de Sant Pol de Mar	-	
Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt	-	
Ajuntament de Santa Susanna	**Sr. Joan Solà Vila**	Regidor
Ajuntament de Tordera	**Sr. Carles Aulet Salvador**	Regidor
Ajuntament de Vallgorguina	**Sr. Joan Mora Alsina**	Alcalde - President
Ajuntament de Vilalba Sasserra	excusat	-

Consells Comarcals convidats

CC del Maresme	-	
CC de la Selva	excusat	
CC del Vallès Oriental	-	

Diputació Barcelona

Altres assistents	**Sra. Ma. Assumpció Massaguer**	Cap de Territori i MA de l'Ajuntament de Pineda de Mar
	Sr. Jordi Padrós Selma	Coordinador d'àmbit d'Espais Naturals DB
	Sra. Àngels Palacio Pastor	Gerent de Serveis d'Espais Naturals DB
	Sr. Carles Dalmases Llordés	Cap de l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial DB
	Sra. Lígia Espejo Arenas	Cap d'Unitat de Planificació de Territori de l'OTPAT DB
	Sr. Quique Rasche Villanova	Cap de la Direcció Territorial Oriental DB
	Sr. Antoni Bombí Arnau	Director del Parc del Montnegre i el Corredor